

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **P. H.**, bytem B., O. 847/15, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 31, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.2.2014, č.j. 3950/14/5000-26000-703694,

t a k t o :

- I. Pokuta uložená žalobci rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 14.2.2014, č.j. 3950/14/5000-26000-703694, **se snižuje** na částku 3000 Kč; ve zbytku se žaloba **zamítá**.
- II. Žalobci ani žalovanému **se náhrada nákladů řízení nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou adresovanou zdejšímu soudu domáhá zrušení rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství ze dne 14.2.2014, č.j. 3950/14/5000-26000-703694, kterým bylo změněno rozhodnutí Finančního úřadu Brno I ze dne 6.1.2012, č.j.

4282/12/288551711065, co do výše ukládané sankce (pokuta ve výši 50 000 Kč byla snížena na 25 000 Kč).

I. Podstata věci

Dne 6.1.2012, č.j. 4282/12/288551711065, vydal Finanční úřad Brno I rozhodnutí, kterým žalobci stanovil pokutu ve výši 50 000 Kč za to, že žalobce porušil § 1 odst. 6 a § 4 odst. 1 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném v době spáchání deliktu (dále jen „zákon o loteriích“), neboť v období od 1.3.2011 do 31.7.2011 provozoval na internetových stránkách <http://www.milionovastranka.net> soutěž, jež odpovídá definici loterie a jiné podobné hry uvedené v § 1 odst. 1 zákona o loteriích, aniž by splňoval podmínky podle § 1 odst. 6 tohoto zákona a měl povolení ve smyslu § 4 odst. 1 zákona o loteriích.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo rozhodnutím Finančního ředitelství v Brně ze dne 12.4.2012, č.j. 3479/12-1400-701638, zamítnuto. Žalobce se posléze obrátil se žalobou na zdejší soud, který rozsudkem ze dne 12.12.2012, č.j. 62 Af 62/2012, výše uvedené rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně zrušil a věc vrátil žalovanému (na něhož přešla v průběhu řízení před soudem působnost orgánu rozhodujícího o žalobcově odvolání v souladu se zákonem č. 456/2011 Sb.) k dalšímu řízení. Krajský soud v tomto rozsudku shledal, že výše uložené sankce nebyla přezkoumatelným způsobem odůvodněna.

Žalovaný dne 14.2.2014 pod č.j. 3950/14/5000-26000-703694 vydal nové rozhodnutí, kterým změnil shora uvedené prvostupňové rozhodnutí tak, že původní výši ukládané pokuty snížil a žalobci uložil zaplatit pokutu ve výši 25 000 Kč spolu s náklady řízení.

I tento závěr žalovaného nyní žalobce napadá podanou žalobou.

II. Shrnutí argumentace žalobce

Žalobce předně namítá, že uložení sankce ve výši 25 000 Kč je v rozporu s dobrými mravy, neboť mnohonásobně převyšuje škodu, která žalobcovým jednáním vznikla. Žalobce argumentuje tak, že byla způsobena škoda pouze ve výši 100 Kč, a tato skutečnost je reflektována i žalovaným v textu napadeného rozhodnutí. Podle žalobce se jedná o majetkový delikt a výše ukládané pokuty by tak měla být odvozena od výše způsobené škody.

Žalobce dále poukazuje na to, že si žalovaný v napadeném rozhodnutí odporuje, neboť v jednom bodě konstatuje, že žalobce v pořádané soutěži umožnil účast osob od 15 let, zatímco na jiném místě tohoto rozhodnutí uvádí, že účast osob mladších 18 let nebyla prokázána. Žalobce zdůrazňuje, že se soutěže účastnila jediná osoba, a to ve věku 40 let. Žalobce dodává, že zákon má přednost před pravidly „soutěže“, a proto by

se soutěže osoby mladších 18 let účastnit nemohly. K délce trvání protiprávního jednání, která byla žalovaným považována za přitěžující okolnost, žalobce uvádí, že ponechal původní formulaci soutěže na internetu, aby mohla být řádně posouzena prvostupňovým orgánem i žalovaným.

Žalobce tedy navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zcela zrušeno a zaplacená pokuta vrácena nebo alespoň výše ukládané sankce snížena na částku 1000 až 2000 Kč. Takovou výši sankce považuje žalobce za přiměřenou.

Žalobce na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem a z výše uvedených důvodů se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, případně snížení výše ukládané sankce.

III. Shrnutí argumentace žalovaného

Podle žalovaného byly v textu napadeného rozhodnutí zohledněny všechny skutečnosti, které mohou v konkrétním případě výši uložené sankce ovlivnit. Žalovaný uvádí, že přihlédl k polehčujícím i přitěžujícím okolnostem a sankci stanovil ve výši přiměřené.

Žalovaný na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem a s ohledem na výše uvedené navrhuje soudu, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).

Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.); ve věci rozhodoval bez jednání za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s.ř.s.

Předně se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou však důvodnou neshledal. Napadené rozhodnutí je srozumitelné a přezkoumatelné. Žalovaný v textu rozhodnutí vyložil všechny znaky skutkové podstaty předmětného deliktu a řádně jejich naplnění odůvodnil. Ostatně zdejší soud v rozsudku ze dne 12.12.2012, č.j. 62 Af 62/2012, uzavřel s tím, že se žalobce porušení zákona o loteriích dopustil, neboť „žalobce, který je osobou fyzickou bez jakéhokoli povolení, provozoval soutěž (hru), jejímž vítězem se měl stát ten, kdo „odhadne“ výši zisku, kterou žalobce obdrží za prodej svého produktu. Za této situace soud souhlasí se žalovaným, že o vítězství v této soutěži rozhoduje náhoda nebo předem neznámá okolnost a jedná se tak o loterii ve smyslu § 1 odst. 1 zákona o loteriích“.

Namítá-li žalobce, že si žalovaný v napadeném rozhodnutí odporuje, nemůže s ním soud souhlasit. Je-li uvedeno, že žalobce stanovením podmínek soutěže umožnil účast osobám starším 15 let, nijak tomuto závěru neodporuje, je-li v rozhodnutí též uvedeno, že se žádná osoba mladší 18 let soutěže nezúčastnila. Žalobce totiž neměl dostatečným způsobem zajištěnou kontrolu nad ověřením věku soutěžících, a byť tedy nebyla v předmětném řízení účast osob mladších 18 let prokázána, nic takovým osobám nebránilo, aby se do soutěže přihlášily a zúčastnily se jí.

Je tedy třeba uzavřít, že se žalobce porušení zákona o loteriích dopustil, neboť provozoval loterii bez příslušného povolení.

Žalobce však dále namítal, že pokuta byla stanovena nepřiměřeně vysoká.

Žalobci byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč podle § 48 odst. 3 zákona o loteriích. Podle tohoto ustanovení bylo možno v rozhodnou dobu uložit pokutu do výše 150 000 Kč i fyzické osobě, pokud provozuje loterii nebo jinou podobnou hru.

Pokud jde o samotnou výši pokuty, jež byla žalobci za jeho jednání uložena, tak ta byla výsledkem správního uvážení žalovaného. Tu soud připomíná, že je-li rozhodnutí vydáváno s využitím zákonem uložené diskrece správního orgánu, je povinností správního orgánu předepsané volné úvahy užít; to znamená, že se správní orgán musí zabývat všemi hledisky, která jsou pro posouzení konkrétní výše pokuty nezbytná (zákonem předepsaná), nadto musí zohlednit i další skutečnosti, jež mohou mít na konkrétní výši pokuty vliv. Klíčovou je pak podmínka, aby z rozhodnutí bylo seznatelné, jaké konkrétní úvahy vedly správní orgán k uložení pokuty v příslušné výši, a aby výše pokuty s ohledem na zvažovaná kritéria a zákonnou limitaci vyhověla podmínce přiměřenosti.

Z judikatury Nejvyššího správního soudu přitom vyplývá, že jakkoli má správní orgán při ukládání pokuty volnost správního uvážení (kterou žalovaný neopomenul zmínit), je vázán základními principy správního rozhodování (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29.6.2005, č.j. 8 As 5/2005 - 53, nebo ze dne 27.3.2008, č.j. 4 As 51/2007-68, oba dostupné na www.nssoud.cz). Mezi tyto principy pak jistě patří i úplnost, resp. dostatečná odůvodněnost rozhodnutí správního orgánu, která v konečném důsledku vyvolá i jeho přesvědčivost.

Správní orgán tak při rozhodování o výši pokuty musí zohlednit všechny skutečnosti, které výši pokuty mohou v konkrétním případě ovlivnit, řádně se s nimi v odůvodnění svého rozhodnutí vypořádat a přesvědčivě odůvodnit, ke které okolnosti přihlédl a jaký vliv měla na konečnou výši pokuty. Výše uložené pokuty tak musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem, který nepřipouští rozumné pochyby o tom, že právě taková výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu. Tak tomu musí být bez ohledu na to, zda zákon, podle něhož je pokuta ukládána, obsahuje hlediska, k nimž je správní orgán povinen při stanovení výše

pokuty přihlížet, či nikoli. K okolnostem, které je povinen žalovaný vážit, tak v případě, kdy zákon žádné vodítko neobsahuje, bude vedle významu zákonem chráněného zájmu, který byl deliktem dotčen, zpravidla patřit také míra zavinění pachatele deliktu, následky deliktního jednání, okolnosti protiprávního jednání, délka trvání porušování zákona, případně jeho opakování, osoba pachatele a jeho následná spolupráce se správním orgánem. Relevantní mnohdy také bude pohnutka pachatele, způsob spáchání deliktu či pachatelovy majetkové poměry (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008-133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS).

Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 27.3.2008, č.j. 4 As 51/2007-68, dostupném na www.nssoud.cz, *„řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Zohledněním všech hledisek, jež lze v konkrétní věci považovat za relevantní, pak určuje míru zákonnosti stanoveného postihu. (...) Jednotlivé logické kroky, které vedly správní orgán ke stanovení konkrétní výše pokuty, je přitom třeba formulovat precizně a jednoznačně, aby odůvodnění stanovené výše pokuty bylo přezkoumatelné“*.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí dovodil, že žalobce svým jednáním citelně zasáhl do právem chráněného zájmu, neboť ohrozil osoby mladší 18 let, které se jeho loterie s ohledem na jeho vlastní nedbalost mohly účastnit. V tomto shledal žalovaný jednání žalobce společensky nebezpečné. Dále byla žalovaným vzata v potaz skutečnost, že loterii žalobce provozoval protiprávně, tedy bez platného povolení k provozování. Žalovaný poukázal v odůvodnění výše sankce na to, že pravidla soutěže umožňovala účast osob mladších 18 let a navíc věk soutěžících nebylo možno ani jakkoli hodnověrně ověřit (k prokázání věku soutěžících bylo pouze požadováno odeslání jejich rodného čísla na elektronickou adresu žalobce). Nadto byla soutěž provozována v delším časovém úseku a tento protiprávní stav trval i poté, co žalobci byla uložena pokuta. Žalovaný tak dovodil, že v období po uložení pokuty již žalobce musel prokazatelně vědět, že se dopouští protiprávního jednání.

Žalovaný rovněž zohlednil okolnosti polehčující. Zásadní okolností, která byla žalovaným vzata v potaz ve prospěch žalobce, bylo to, že žalobce v průběhu řízení se správním orgánem spolupracoval. Dále žalovaný zohlednil, že nebylo prokázáno, že by se žalobce dopustil do data uložení pokuty předmětného protiprávního jednání vědomě, neboť byl přesvědčen, že jím provozovaná internetová soutěž je soutěží znalostní, jež nepodléhá zákonu o loteriích. Do jím provozované loterie se navíc přihlásila pouze jedna osoba, která byla dle ověření žalobce zletilá a jejíž vklad činil 100 Kč, tudíž nevznikla žádná větší škoda, a v soutěži nebyla prokázána účast osob mladších 18 let. Ve prospěch žalobce byla dále vzata i okolnost, že za výše uvedené jednání nebyl žalobce dosud postižen.

Žalovaný se poté zabýval i tím, zda výše pokuty není pro žalobce likvidační a dospěl k závěru, že nikoli. Žalovaný tak uzavřel, že pokuta ve výši 25 000 Kč naplňuje funkci represivní a preventivní.

Na základě výše uvedeného dospěl zdejší soud k závěru, že odůvodnění výše pokuty shora uvedeným požadavkům přezkoumatelnosti dostalo. Při absenci zákonných kritérií pro uložení pokuty žalovaný zohlednil všechny relevantní okolnosti, jeho úvahy jsou ucelené, logické a racionální. Pokuta byla uložena v zákonem stanoveném rozmezí.

Zdejší soud se s ohledem na uplatněný moderační návrh ve smyslu § 78 odst. 2 s. ř. s. zabýval dále tímto návrhem.

Podle druhého odstavce § 78 s. ř. s. rozhoduje-li soud o žalobě proti rozhodnutí, jímž správní orgán uložil trest za správní delikt, může soud, nejsou-li důvody pro zrušení rozhodnutí podle odstavce 1, ale trest byl uložen ve zjevně nepřiměřené výši, upustit od něj nebo jej snížit v mezích zákonem dovolených, lze-li takové rozhodnutí učinit na základě skutkového stavu, z něhož vyšel správní orgán, a který soud případně vlastním dokazováním v nikoli zásadních směrech doplnil, a navrhl-li takový postup žalobce v žalobě.

Zdejší soud se tedy zabýval otázkou, zda žalovaný v daném případě uložil pokutu ve zjevně nepřiměřené výši. K otázce zjevné nepřiměřenosti se vyslovil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62, publikovaný pod č. 225/2004 Sb. NSS, www.nssoud.cz, podle něhož za „zjevně nepřiměřenou“ nejspíše nebude možno považovat pokutu uloženou ve 4% zákonného rozpětí.

V daném případě byla žalobci uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, přičemž zákonná horní hranice byla v rozhodnou dobu 150 000 Kč. Uložená pokuta tedy dosahuje necelých 17 % zákonného maxima.

Soud dále vyšel ze smyslu moderace vyjádřeného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 22/2012-23, podle něhož smyslem a účelem moderace (§ 78 odst. 2 s. ř. s.) není hledání „ideální“ výše sankce soudem místo správního orgánu, ale její korekce v případech, že by sankce, pohybující se nejen v zákonném rozmezí a odpovídající i všem zásadám pro její ukládání a zohledňující kritéria potřebná pro její individualizaci, zjevně neodpovídala zobecnitelné představě o adekvátnosti a spravedlnosti sankce.

Soud po posouzení okolností daného případu dospěl k závěru, že pokuta byla uložena ve zjevně nepřiměřené výši.

Žalovaný sice při stanovení výše pokuty správně vyšel z funkce postihu i ze všech relevantních kritérií pro stanovení výše pokuty, dostatečně však nezohlednil konkrétní okolnosti daného případu.

Zdejší soud se ztotožnil se žalovaným, že žalobce svým jednáním porušil zákon o loteriích, neboť bez příslušného povolení organizoval loterii a současně umožnil osobám mladším 18 let se této loterie účastnit. Rovněž je zřejmé, že žalobce v porušování zákona o loteriích pokračoval i poté, co mu byla uložena pokuta. Jestliže žalobce argumentuje tak, že chtěl umožnit řádný přezkum své činnosti, a proto ponechal předmětnou webovou stránku funkční i po uložení pokuty, má soud za to, že k tomu mohl žalobce použít jiných prostředků. Soud rovněž vzal v úvahu, že žalobce skutečně neměl dostatečným způsobem ošetřena pravidla loterie tak, aby osoby mladší 18 let z účasti vyloučil.

Ačkoli tedy bylo jednání žalobce typově závažné, následky jeho jednání nijak závažné nebyly. Byť žalobce provozoval nezákonnou loterii několik měsíců, zúčastnila se této loterie toliko jedna osoba, která vložila pouhých 100 Kč (žalovaným uložená pokuta tak dosahuje 250 násobku této částky). Navíc tato osoba byla výrazně starší než 18 let. Rovněž popis žalobcovy loterie (soutěže), jak byl uveden na jeho webových stránkách, podle názoru soudu nenasvědčoval tomu, že by účast v žalobcově loterii mohla být masová či že by tato loterie cílila na osoby mladší 18 let. Podle soudu nebylo příliš pravděpodobné, že by se takto organizované loterie účastnilo větší množství osob ani, že by účastníci vkládaly do loterie vyšší částky. Tak tomu také ostatně nebylo.

Přestože tedy žalobcovo porušení zákona o loteriích bylo závažné a déle trvající, má soud za to, že s ohledem na výše uvedené a na další žalovaným správně aplikované polehčující okolnosti (zejména že žalobce spolupracoval se žalovaným, porušení zákona se nedopustil vědomě a jednalo se o první jeho porušení zákona o loteriích), není uložena pokuta přiměřená. Soud má přitom za to, že bylo namístež uložit pokutu výrazně nižší, a to ve výši spíše symbolické. Již vedení daného řízení o uložení pokuty totiž podle soudu žalobce dostatečným způsobem poučilo o existenci zákona o loteriích a odradilo od dalšího jeho porušování. Odpovídající se soudu v daném případě jeví pokuta ve výši 3000 Kč, neboť tato částka splní preventivní i represivní funkci postihu, neboť se jedná o pokutu, sice poměrně nízkou, nicméně v majetkové sféře žalobce znatelnou.

V. Závěr

Soud tedy uzavírá, že žalovaný nepochybil, pokud shledal, že žalobce porušil zákon o loteriích, nicméně nedostatečně zohlednil konkrétní okolnosti daného případu a uložená pokuta je podle názoru soudu ze shora uvedených důvodů zjevně nepřiměřená.

Soud proto využil svého moderačního oprávnění, vyplývajícího z § 78 odst. 2 s. ř. s., neboť pro tento postup byly splněny i ostatní procesní předpoklady zde uvedené - další dokazování nebylo nutné provádět a moderaci uložené sankce žalobce navrhl - a uloženou pokutu snížil na částku 3000 Kč.

Pokud jde o další žalobní námitky, ty soud neshledal důvodnými a podle § 78 odst. 7 s. ř. s. proto žalobu ve zbytku zamítl.

VI. Náklady řízení

O nákladech řízení o žalobě zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. Žalobce byl v řízení o žalobě úspěšný pouze částečně, a to ve své argumentaci, jež se nakonec projevila ve snížení pokuty. Ve zbytku argumentace úspěšný nebyl, neboť napadené rozhodnutí zrušeno nebylo; v té části je třeba shledat procesní úspěch žalovaného. Za této situace nelze jednoznačně určit, která ze stran tohoto řízení byla procesně úspěšnější a v jakém rozsahu, a proto soud nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o žalobě žádnému z účastníků.

P o u ě n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 4. listopadu 2015

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu